

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2015/017
22. april 2014
Kalistat Lund

**Uummasuutillit tunisassiornikkut, ingerlatsinikkut malitsigisaanillu uummasuutit
Pissarsissutaanerat annertusarniarlugu pissutsit atugaat pillugit pitsaangorsaanisaq
pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Suka K. Frederiksen, Siumut)

Inatsisartunut ilaasortap Suka Kristiansen Frederiksenip apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutaa, Inuit Ataqatigiiniit pingaartillugu isummersoqataaffigerusupparput.

Naatsorsuutigilliunnarpalput maannakkut, Nunalerineq uummasuuteqarnerlu pillugit ataatsimiitaliarsuup sulinerminik naammassinnissimalernerani, suliarisimasaasa ullumikkut killifimmiit alloriarfiusussanut tikkuusinerat nalilersorneqarlutik naalakkersuinikkut suliassartaasa piviusunngortinneqarnissaat ingerlanneqalissasoq, aamma neriuutigaarpalput isummersornerit matumasut ittut tunngavilersueqataassasut tamatuma pinissaani.

Toraagaq suliarineqartussaq tassaasariaqarpoq, nunarput neqissaqarnikkut sapinngisamik sutigut tamatigut imminut pilersorsinnaasoq aqqutissiuusivigissallugu. Tamatuma anguniarnerani sinaakkutassat pisariaqartinneqartut suliarineqartussaappalput, ilaat naalakkersuinikkut aaqqiivigineqartariaqartut amerlanerilli toqqaannartumik inuussutissarsariummik ingerlataqartuniit ineriartortitseqataaffigineqartumik ingerlanneqartussat.

Inuussutissarsiut qajannaatsumik inissisimasoq aallaaviusariaqarpoq, tamanna ilaatsigut qularnaarsimaarneqassaaq, inuusuttut inuussutissarsariummik ingerlatitseqqittussat pitsaasumik tunngavissaqarlutik aallartissinnaannerannik periarfissinnerisigut. Ukiuni makkunani, aamma suli, savaatilittut aallartisarniartarneq artukkersimaarfiusaqaq, atugassaritaasut oqilisaasiniutiaqanngitsut aqqusaarlugit ingerlaqqaartoqartariaqartarmat. Inuussutissarsiut ineriartorluartussaq pilersinneqassappat aallartisarnermi naleqquttumik periusiortoqarnissaa pisariaqarpoq.

Nunatsinni immitsinnut neqinik pilersornerulernissarput pimorunnerullugu pisariaqarpugut. Nunatta kujataa kisiat eqqarsaatiginagu aamma avannarpasinnerusup periarfissaqarnera nalilersorneqeqqittariaqarpoq. Nersussuit puulkillu qularnangitsumiik inigisaminniit aninngisaannarnikut, nunatta avataanniit pisiallugit maanni nerillaatsigisaqaarpalput, taamaattumik ajornavittariaqannginniarluarpoq nunatsinni nersutit inaammiunik uummasuuteqarnerup misilittaavigineqarnissaa, tamanna periarfissiissammat nunatsinni siamasinnerusumik uummasuuteqarnerup ingerlanneqarsinnaanneranik.

Nunarput neqissaqarnikkut imminut pilersuleriartortoq angussagutsigu, atuisunit niuertuniillu tamanna soqutigineqarluni tapersorsorneqarnissaa pisariaqarpoq. Nioqqutissaq soqutigineqarluni sallitutikkumaneqassaguni, pitsaasutsimigut akimigullu Aalborgimiit tikiussamat unammillersinnaasariaqartoq misilittakkatigut ilisimavarput tamannaavorlu uagut naalakkersuinikkut tamakkiisuunngikkaluamik qanoq iliuuseqarfigisinnaasarpalput.

Neqi A/Sip uummasunut toqoraavia neqilerivittaqartoq nutaaq tamatsinnut isumalluarfissaqaqqaaq neqissaqarnissatsinnut periarfissarpasnuarnik ammaasimmat qularnangitsumiik ingerlallualeriaruni malunnartumik sunniuteqalerumaartumik. Neriunarpormi neqileriffiup tunisassiorsinnaannini tamakkiisoq ingerlatileriaruniuk,

tunisassiornermi aningaasartuutini appasinnerulersissinnaajumaassagai, tunisassiap nioqqutigineqarneranut sunniuteqartumik.

Tamatuma saniatigut isumaqarpugut sulissutigineqartariqartoq NEQI A/Sip sarfamik imermillu atuinermini akikillisaavagineqarsinnaalernissaa, soormi aalisakkanik suliffissuit sinneqartoorluartartut akikillisaavagineqarsinnaassappata, NEQI A/Si inuiaqatigiit inuussutissaannik tunisassiorloq taama pineqassanngila?

Nunatta iluani assartuinikkut akit qaffaseqimmata, nunatsinni tunisassiat akitsoreerlutik tunitsiffissaminut pisarput assullu tamanna tunisassiap niuertarfimmi tunineqarnerani sunniuteqartarluni. Inuiaqatigiit umiarsuaatileqatigiinnik piginnittuunnerat iluaqtigineqarnerusariaqarpooq minerunngitsumik immitsinnut pilersorneruniarnitsinnut sammisumik. Inuiaqatigiimmi umiarsuaatileqatigiiffimmik piginnittuunngillat avataanniit ajornannginnerusumik unammillerneqarsinnaanniassagatta, kisianni siunertaavoq iluaqtissatsinnik assartuitinnissaat. Isumaqarpugut agguaariaatsimik nassaartariaqartugut Aalborgimiit inuussutissat assartorneqartuniit nunatsinni inuussutissat assartorneqartarnerat kilomut qanoq akikinnerutigissanersoq. Aalborgimiit nunatsinnut ungassisuseq aallaavigalugu nalilersorneqarsinnaavoq maanni nunatta iluani qanoq kilomut akeqartitsisinnaanersugut.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuummini neriniartitsivitsigut ajornartorsiutit Qassiarsuup eqqaani piulersimasut eqqaavai. Qularutiginngilara savaatillit suleqatigiillutik taakkuussasut ajornartorsiutip qanoq anigoriartuaarneqarsinnaanneranik iliuuseqarluarsinnaannerpaasussat.

Neriniartitsiviusinnaassummi ila erlinnaqigamik, taakkuugamik uummasunik peqqissunik pilersitsiviusartut, minguilluinnarlutik ukiumiit ukiumut savaateqarnermik inuussutissarsiuteqarnerup ukiuni 100-ni ingerlajuarsinnaassimaneranut pisooqataalluinnarsimasut.

Ukiuni makkunani taqqavani neriniartitsiverujussuup atorsinnaagunnaarutissaanik iliuuseqartoqarniarluni piareersaasoqarpooq. Savaatillit mamiasungaarnerat uagut paaseqaarput, inuussutissarsiut naqqaniit ineriertortissimasartik, inuiaqatigiinnut neqimik pitsasumik pilersueqataalluarsimasoq avataanniit aatsaat tikillutik aatitassarsiornianit navianartorsiortinneqangaalerput.

Neqi A/S siuliani eqqartugara kikkunnit tamanit isumalluarfigineqaraluartoq qanoq siunissaqassanersoq ilisimaneqanngilaq. Aatitassarsiortoqalissappammi Narsap imeqarfianiit kuseriarneq ataaserluunniit tunisassiornermut atoqqusajunnaartussaavoq, aammami kisiat kikkut uranisiorfimmi suliarineqarsimasunik nererusussagaluarlarmata.

Nunarput angeqaaq aammagooq allani aatitassaqaqaaq, taqqavani nuna uagut maanni nunami najugaqartugut uummasuuteqarfittut atorfissaqartippalput.

Inatsisartunut ilaasortaq, Suka Kristiansen Frederiksen, qujanaq oqallisissiannut.